

بررسی و ارزیابی داروهای گیاهی ضد آفت موضعی

حیب‌ا... ناظم* / محمدرضا نیاکان** / اخوان***

چکیده

میزان شیوع آفت دهانی در جمعیت عمومی ۱۷٪ است. علائم ناتوانی در افراد بررسی شده مربوط به تلفات اقتصادی - اجتماعی، روانشناسی و علائم بالینی قابل توجه است. آفت دوره ۱۰-۷ روزه دارد و هیچ درمان اختصاصی و مؤثری برای آن تشخیص داده نشده است. سازگاری بیولوژیکی فرآورده‌های گیاهی ضد آفت در سیستم‌های اندام‌های انسانی با اثرهای جانبی محدود، مطالعات و تحقیقات زیادی را در طب گیاهی در بر داشته است. در این مطالعه اثربخشی و درجه سلامت دو داروی گیاهی myrtle و thyme در بیماران با استوماتیت آفتی ارزیابی شده است (۱ و ۲).

کلید واژه

داروهای گیاهی، ضد آفت موضعی.

مقدمه

است. میوه و برگ‌های گیاه قابل مصرف هستند. میوه‌های این درختچه بسیار غنی از ویتامین A و C است. اسیدهای آلی، مواد معدنی و گلوکوسیدی آنها نیز قابل توجه است، زیرا قدرت آنتی‌بیوتیک را دارد و

بیماران باید فرآورده‌های گیاهی را به آسانی مصرف کنند. عصاره myrtle به آسانی به صورت محلول‌های دهانی موضعی و غرغره مصرف می‌شود. میرتیل، درختچه‌ای کوهستانی، به بلندی ۳۰ تا ۵۰ سانتی‌متر، برگ‌ها متناوب بیضی و نوک‌تیز و دارای میوه آبی مایل به سیاه است که زمان چیدن آنها از تیرماه تا مهرماه

* دانشیار دانشگاه پیام‌نور.

** عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران و متخصص ایمونولوژی.

*** دندانپزشک

جدول ۱. داروهای گیاهی بی‌حسی ضد آفت

جمع	دارونما	دارو	
۳۴	۴	۳۰	اثر دارد
۲۶	۱۶	۱۰	بی‌اثر

همه بیماران فقط یک‌بار در روز برای بهبود علائم و مشاهده ضایعات آفت معاینه شدند. تغییرهای خصوصیات بالینی در روزهای ۱۵ و ۳۰ و ۶۰ ثبت شد. برای جلوگیری از خطا در ارزشیابی، نتایج آزمایش Z-test با آزمایشهای آماری استاندارد دیگر مورد استفاده قرار گرفتند. معیارهای Z بیشتر از ۱٪ که نشانگر اختلافهای معنی بین اثربخشی داروهای گیاهی با گروه پلاسبو بود، در طب گیاهی به‌طور معنی‌داری درباره کاهش شدت و دوره میزان ضایعات آفتی راجعه بیشتر از پلاسبو بود. توان و اثربخشی دارو در دو گروه بیماران زن و مرد یکسان بود و به‌طور کلی داروهای گیاهی مشتق شده در کاهش علائم از داروهای شیمیایی بیشتر مؤثر بود.

بحث

محصولات الکسیر داروهای سنتی نظیر myrtle و thyme قرن‌ها در پزشکی استفاده می‌شدند. اثرهای التیام‌آور و حفاظتی مخاطی و خصوصیات پوششی داروهای گیاهی معطر به‌خوبی شناخته شده‌اند و در استوماتیت آفتی و ژنژیویت و عوارض ناتوان‌کننده در افراد جوان هنوز حل نشده باقی مانده است. درمان غیر اختصاصی در کاهش دوره و میزان عود در آفت‌های ژنژیوال لبی دهانی شناخته شده است. استروئیدهای موضعی و محلولهای تتراسایکلین با نتایج متغیر استفاده شدند. در مطالعه حاضر با

به این دلیل می‌تواند ماده ضد عفونی کننده محسوب شود (۲ و ۱).

مواد و روشها

بیماران باید فرآورده‌های گیاهی را به آسانی مصرف کنند و بپذیرند. الکسیر معطر myrtle و thyme به آسانی به‌صورت محلولهای دهانی موضعی و غرغره مصرف می‌شود.

بعد از تشخیص نمونه‌های گیاهی، برگها و گلها شسته و به‌وسیله خاص و سیستم تقطیر آماده می‌شوند. الکسیرهای گیاهی از جای که محفظه‌های سوراخدار در حضور محلولهای آلی حرارت داده شده خارج می‌شوند. به دنبال تشخیص شیمیایی، الکسیرها با طیف IR و UV آنالیز و با استانداردهای فارماکوپه (دارویی) مقایسه شدند. فرمولاسیون و ترکیب مناسب محلول هیدرو الکلیک با درصد خاص الکسیرهای معطر در بسته‌بندی‌هایی به‌صورت بطری تنظیم شده است. ۶۰٪ بیماران که ۳۵ نفر آنها مذکر و ۲۵ نفر مؤنث بودند، در این تحقیق شرکت کردند و با ۲۰ بیمار به صورت کنترل یا شاهد مقایسه شدند. ارزیابی بالینی و تشخیصی را بخش دانشکده دندانپزشکی تهران بررسی و تأیید کرد. سابقه بالینی و داده‌هایی از خصوصیات مشاهده شده در بیماران شامل: سن، جنس، شغل، شرح حال طبی گذشته و امتحانات بالینی با میانگین ۲۹-۲۰ بود که از نظر کیفیت بالینی دارای ضد آفت با گروه پلاسبو مقایسه شد. بیشتر بیماران یک بطری یا محلول موضعی دریافت کردند که ۱۵ قطره از آن را ۲ تا ۳ بار در روز مصرف می‌کردند یا به‌طور موضعی روی لثه می‌مالیدند.

و معیار کنترل شده پلاسبو ارزیابی شدند. شدت درد، طول درمان و ضایعات عود کننده از نظر اثر بخشی درمان، متنوع و متغیر بودند. در خاموشی کامل همه علائم و نشانه‌ها در کمتر از ۵ تا ۶ روز و در خاموشی نسبی در دوره فروکش کردن ۸۵٪ خصوصیات بالینی مشخص شدند. در تجزیه و تحلیل آماری ۸۳/۳۵٪ خاموشی کامل با مقایسه گروه پلاسبو صفر درصد و ۱۶/۶٪ خاموشی نسبی برای قطره‌های دهان‌شویه گیاهی در مقایسه با ۱۵٪ گروه پلاسبو آشکار شد.

منابع

1. Herlofson , B.B. (1996), «Sodium Layryl sulfate and recurrent aphthous ulcers», *Acta-Odontal-Scand*, A preliminary study;
2. Hey, K. Reade, P. (1984), «The use of eliminatin diet in treatment of recurrent aphthous ulceration in the oral cavity». ■

نتایج

روشهای دو سوکور^۱ و معیار بالینی کنترل شده و پلاسبو با محلولهای غرغره موضعی myrtle و thyme در ضایعات آفتی دهان به نتایجی پی‌بردیم و اثربخشی بالینی و سلامت الکسیرهای مشتق شده گیاهی معطر در کاهش شدت و دوره دردناک اختلالات زخم‌کننده حفره دهانی را نشان می‌دهد. آفتهای دهانی هنوز به‌عنوان عوارض در دندانپزشکی مدرن حل نشده باقی مانده‌اند. درمانهای شیمیایی برای کاهش عوارض نه فقط موقتی است، بلکه در طولانی مدت می‌تواند عوارض جانبی ایجاد کند. داروهای گیاهی برای این عوارض توصیه می‌شود. در مطالعه حاضر اثربخشی بالینی عصاره‌های myrtle و thyme ارزیابی شده است.

این داروهای گیاهی معطر را اطفال و بیماران مسن پذیرفته‌اند. ۳۵ بیمار مرد و ۲۵ بیمار زن به صورت تصادفی انتخاب و با روش آماری دو سوکور

1. Double blind